

Odpowiedzialność przedsiębiorcy przekształconego w spółkę **Edyta Kuracińska, młodszy konsultant podatkowy, Rödl & Partner**

Przedsiębiorca indywidualny, który przekształcił formę prowadzonej działalności w jednoosobową spółkę kapitałową odpowiada solidarnie z tą spółką za zobowiązania związane z prowadzoną działalnością gospodarczą powstałe przed dniem przekształcenia, przez okres trzech lat, licząc od dnia przekształcenia. Wystarczające przy tym jest, aby wierzyciel wytoczył przeciwko niemu powództwo w okresie biegu tego terminu.

Tak wynika z uchwały Sądu Najwyższego z 9 lutego 2017 r., III CZP 98/16.

Pozwany prowadził indywidualną działalność gospodarczą i zakupił w ramach tej działalności od powódki towary objęte dwoma fakturami z terminami płatności 22 i 28 października 2010 r. W dniu 24 stycznia 2012 r. pozwany złożył przed notariuszem oświadczenie o zawarciu jednoosobowej spółki z o.o., 26 marca 2012 r. spółka ta została wpisana do rejestru przedsiębiorców, jako spółka powstała z przekształcenia przez przedsiębiorcę będącego osobą fizyczną formy prowadzonej działalności w trybie art. 551 § 5 Kodeksu spółek handlowych. 21 września 2012 r. powódka wniosła przeciwko pozwanemu pozew domagając się zasądzenia kwot wynikających z ww. faktur wraz z odsetkami za zwłokę. Sąd rejonowy uznał, że spółka z o.o. z mocy prawa stała się stroną procesu i zasądził dochodzoną kwotę od spółki, a na skutek wniosku powódki o uzupełnienie wyroku – wyrokiem orzekł o żądaniu pozwu wobec pozwanego, w ten sposób, że powództwo w stosunku do niego oddalił. W uzasadnieniu powołał się na art. 58413 k.s.h. i stwierdził, że przewidziana w tym przepisie solidarna odpowiedzialność pozwanego ustała z upływem trzech lat od dnia przekształcenia formy prowadzonej działalności w jednoosobową spółkę kapitałową. Powódka wniosła apelację, a rozpoznający ją sąd okręgowy powziął poważne wątpliwości i przedstawił Sądowi Najwyższemu do rozstrzygnięcia zagadnienie prawne, czy wniesienie pozwu przerywa bieg terminu określonego w art. 58413 k.s.h. Sąd Najwyższy stwierdził, że dłużnik będący osobą fizyczną ponosi odpowiedzialność na podstawie ww. przepisu, jeżeli w terminie nim określonym (trzy lata od dnia przekształcenia w spółkę kapitałową) wierzyciel wytoczy przeciwko niemu powództwo.

Komentarz eksperta

Edyta Kuracińska, młodszy konsultant podatkowy w warszawskim biurze Rödl & Partner

Zgodnie z art. 551 § 5 k.s.h. przedsiębiorca będący osobą fizyczną wykonującą we własnym imieniu działalność gospodarczą może przekształcić formę prowadzonej działalności w jednoosobową spółkę kapitałową. Równoległe z art. 551 § 5 k.s.h. ustawodawca wprowadził art. 58413 k.s.h. – regulację mającą chronić interesy dotychczasowych wierzycieli przekształcanego przedsiębiorcy. Zgodnie z nią osoba fizyczna, o której mowa w art. 551 § 5, odpowiada osobiście, nieograniczenie i solidarnie ze spółką przekształconą za zobowiązania przedsiębiorcy przekształcanego związane z prowadzoną działalnością gospodarczą powstałe przed dniem przekształcenia, przez okres trzech lat, licząc od dnia przekształcenia. Ma on na celu uchronić wierzycieli od unikania odpowiedzialności przez dłużników. Dodatkowo należy nadmienić, że przyjmuje się jednolicie, że jest to termin zawity prawa materialnego, czyli termin prekluzyjny. W doktrynie zarysowały się natomiast dwie odmienne interpretacje w zakresie łągodzenia skutków upływu wspomnianego terminu. Zgodnie z pierwszą, trzyletni termin nie podlega wydłużeniu lub skróceniu, a sąd jest obowiązany uwzględnić z urzędu skutki wynikające z jego upływu. Według drugiej trzeba dopuścić możliwość stosowania do tego terminu zgodnie z art. 123 k.c. przepisów o przerwaniu biegu przedawnienia.

Jak zwrócił uwagę Sąd Najwyższy w systemie prawa cywilnego znane są dwie instytucje ograniczające dochodzenie uprawnień ze względu na upływ czasu: przedawnienie oraz terminy zawite. Przedawnienie ma na celu regulować wpływ czasu na stosunki prawne między poszczególnymi podmiotami i służy ochronie interesów poszczególnych podmiotów. Natomiast terminy prekluzyjne zostały wprowadzone przez ustawodawcę przede wszystkim w interesie ogólnym, w celu ochrony takich wartości, jak porządek prawny w ogóle oraz prawidłowość funkcjonowania gospodarki. Roszczenia, do których odnoszą się terminy prekluzyjne, po ich upływie wygasają. Upływ terminu prekluzyjnego sąd uwzględnia z urzędu, od którego to momentu nie jest dopuszczalne zrzeczenie się korzystania ze skutków jego upływu, a wierzyciel zostaje pozbawiony przysługującego mu dotychczasowo prawa. Szerszy jest również zakres zastosowania terminów zawitych, obejmują one bowiem zarówno roszczenia majątkowe, jak i inne

uprawnienia, natomiast terminy przedawnienia dotyczą wyłącznie roszczeń majątkowych. W doktrynie dokonuje się podziału terminów prekluzyjnych obowiązujących w prawie cywilnym na terminy prekluzji sądowej i pozasądowej. Terminy zawite występujące w systemie prawa cywilnego, zaliczane do terminów prekluzji sądowej są terminami do dochodzenia roszczeń, praw stanu cywilnego lub do wytaczania powództw o ustalenie lub ukształtowanie praw majątkowych, a więc terminami, które umożliwiają uprawnionemu podjęcie działań w celu uzyskania ochrony prawnej. Dyrektywy systemowe przemawiają za przyjęciem, że trzyletni termin przewidziany w art. 58413 k.s.h. jest terminem zawitym do dochodzenia roszczeń, co oznacza, że dłużnik będący osobą fizyczną ponosi solidarną odpowiedzialność na podstawie art. 58413 k.s.h., jeżeli wierzyciel wytoczy przeciwko niemu powództwo w okresie biegu terminu określonego w tym przepisie.

Źródło: <http://www.rp.pl/Firma/308259989-Odpowiedzialnosc-przedsiębiorcy-przekształconego-w-spolke.html?template#ap-1>